ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๖/๕๒๘

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนกรณีสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปาง จำนวน ๑ ชุด
๒. สรุปสถานการณ์ไฟป่าประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑ ชุด
๓. สำเนาภาพถ่ายดาวเทียม NOAA แสดงตำแหน่งจุดความร้อน (Hotspot) จำนวน ๑ ชุด

๑. <u>เรื่องเดิม</u>

(๑) ความเป็นมา

(๑.๑) สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ

สืบเนื่องจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคเหนืออย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี ๒๕๕๐ โดยใช้สถานีติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษในจังหวัดเชียงใหม่ ๒ สถานี และจังหวัดลำปาง ๔ สถานี พบว่าในพื้นที่ภาคเหนือมีแนวโน้มการเกิดสถานการณ์มลพิษหมอกควันเพิ่มสูงขึ้น โดยตรวจพบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน (PM_{10}) ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง อยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐาน (มาตรฐานค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงต้องไม่เกิน ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา (รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ดังนี้

(๑.๑.๑) จังหวัดเชียงใหม่ ตรวจพบปริมาณฝุ่นขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา สถานีโรงเรียนยุพราช ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด มีค่าเท่ากับ ๒๓๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๐ และสถานีศูนย์ราชการรวม ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด มีค่า ๒๔๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๐ (ข้อมูลถึงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐)

/(๑.๑.๒) จังหวัด...

(๑.๑.๒) จังหวัดลำปาง ตรวจพบปริมาณฝุ่นขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม๒๕๕๐ ตรวจพบค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด ณ สถานีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง มีค่าเท่ากับ ๒๕๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๐ (ข้อมูลถึงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐)

(๑.๑.๓) สถานการณ์ไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ ปี ๒๕๕๐ พบว่าในหลายจังหวัดมีความรุนแรงกว่าปีที่ผ่านมา พบควันไฟปกคลุมตลอดทั้งวันในพื้นที่หลายจังหวัด ทัศนวิสัยไม่เกิน ๑ กิโลเมตร ซึ่งควันไฟที่เกิดจากไฟป่า มีสาเหตุหลักมาจากการเก็บหาของป่าคิดเป็นร้อยละ ๔๑ รองลงมาได้แก่ การล่าสัตว์และการเผาไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ และ ๑๔ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังเกิดจากการเผาในที่ดินเพื่อทำการเกษตร การบุกรุกเผาป่าเพื่อทำพื้นที่การเกษตร การทำไร่หมุนเวียนของชาวเขา การเผาเศษกิ่งไม้ใบหญ้าในบ้านเรือน การเผาตอซังและเศษวัชพืชในสวนผลไม้ จากสถิติจำนวนไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ ตั้งแต่ วันที่ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ – ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เกิดไฟป่าจำนวน ๒,๘๕๙ ครั้ง พื้นที่ถูกไฟไหม้ ๒๘,๘๓๔ไร่ (รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

(๑.๑.๔) จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมตรวจพบจุดความร้อน (Hotspot) แสดงตำแหน่งการเกิดไฟจำนวนมากในพื้นที่ประเทศไทย พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา โดยพบแนวโน้มการเพิ่มสูงขึ้นของจำนวน Hotspot ในภูมิภาคอินโดจีนและประเทศพม่า ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๘ และพบการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในเดือนกุมภาพันธ์ถึงปัจจุบัน โดยพบค่าสูงสุดในประเทศพม่าจำนวน ๑,๒๘๒ จุด ในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ และในภูมิภาคอินโดจีน ที่ ๑,๐๒๓ จุด ในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๐ (รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศพื้นที่ภาคเหนือเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวมวลอากาศเย็นเริ่มปกคลุมพื้นที่ภาคเหนืออีกครั้ง สภาพอากาศนิ่งฝุ่นละอองสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้และไม่ตกสู่พื้นก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

(๑.๑.๕) แนวโน้มสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือปี ๒๕๕๐ มีความรุนแรงมากกว่าปีที่ผ่านมา และอาจมีความรุนแรงขึ้นในช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน ๒๕๕๐ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศและการสะสมเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีจำนวนมากขึ้น รวมทั้งข้อมูลจากอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่าปี ๒๕๕๐ ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนิญโญ่ ก่อให้เกิดสภาพความแห้งแล้งในประเทศไทยยาวนานจนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๐

(๑.๑.๖) ผลกระทบของฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศหรือ ดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ที่เกิน ๑๐๐ จะมีผลกระทบต่อสุขภาพ อาจทำให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีอาการระคายเคือง แสบจมูก ไอ จาม มีเสมหะ หรือมีการสะสมของฝุ่นในถุงลมปอด ทำให้การทำงานของปอดเสื่อมลง โดยเฉพาะในเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยที่เป็นโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น หืดหอบ หรือภูมิแพ้

/(๒) การดำเนินงาน...

(๒) การดำเนินงานที่ผ่านมา

(๒.๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการแจ้งเตือนอย่างไม่เป็นทางการ โดยส่งข้อความผ่านระบบโทรศัพท์มือถือ (Short Message Service) ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด เพื่อให้ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และได้มีหนังสือประสานแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐ เพื่อแจ้งเตือนสถานการณ์มลพิษหมอกควัน และเร่งรัดให้ดำเนินมาตรการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทยานพาหนะและการเผาในที่โล่ง

(๒.๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดแถลงข่าวสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๐ เพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนในการดูแลให้ความเอาใจใส่ปรับแต่งบำรุงรักษารถยนต์ไม่ให้ระบายควันดำเกินมาตรฐาน และงดการเผาในที่โล่งทุกชนิด เช่น งดเผาขยะ หญ้า และเศษวัสดุการเกษตร งดเผาไร่นา งดเผาป่า งดเผาริมทางหลวง เป็นต้น หากพบเห็นเหตุไฟไหม้สามารถแจ้งหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่เข้าระงับเหตุได้ทันที

(๒.๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดการประชุมหารือร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการร่วมกันในการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควัน โดยเฉพาะการขอความร่วมมือจากประชาชนงดการเผาในที่โล่งทุกประเภทในช่วงที่เกิดสภาพอากาศปิด ฝุ่นละอองไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้ นอกจากนี้ได้เร่งรัดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจังหวัดเชียงใหม่ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ และแผนปฏิบัติการตามแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง (พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๑) ซึ่งที่ประชุมได้ขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานงานในการรับแจ้งเหตุและจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อระงับเหตุ

(๒.๓) กองทัพภาคที่ ๓ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบในเรื่องการควบคุมไฟป่าเข้าร่วมประชุม ในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ เพื่อสรุปปัญหาและสถานการณ์ และเตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหา

(๒.๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชุมหารือร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

/๒.เรื่องที่เสนอ...

๒. <u>เรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณา</u>

(๑) ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ พิจารณาแล้วเห็นว่า สถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือปี ๒๕๕๐ มีแนวโน้มความรุนแรงต่อเนื่องจนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ หากปล่อยไว้จะเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงมีความจำเป็นต้องเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วน

(๒) ประเด็นข้อเสนอเพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้ดำเนินการดังนี้

(๒.๑) ให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ระดมกำลังพนักงานดับไฟป่าจากพื้นที่อื่นๆ ที่มีปัญหาการเกิดไฟป่าน้อยไปสนับสนุนการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ที่มีปัญหาการเกิดไฟป่ามากกว่าโดยเฉพาะในพื้นที่ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด และจัดทำประกาศแจ้งเตือนประชาชนให้งดเว้นการใช้ไฟในการทำกิจกรรมในพื้นที่ป่าโดยเด็ดขาด รวมทั้งลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดไฟป่า

(๒.๒) ให้ กองทัพภาคที่ ๓ ดำเนินการสนธิกำลังในการดำเนินการลาดตระเวนป้องปราม และเข้าดำเนินการดับไฟในพื้นที่นอกเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักเนื่องจากอยู่ในช่วงการถ่ายโอนอำนาจเพื่อให้องค์การปกครองท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ

(๒.๓) ให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการควบคุมการเผาในที่พื้นที่เกษตรกรรมอย่างเข้มงวด และส่งเสริมให้เกษตรใช้ประโยชน์จากเศษสิ่งเหลือทางการเกษตรทดแทนการจุดไฟเผา

(๒.๔) ให้ กระทรวงคมนาคม กำชับหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางหลวงทุกสาย ห้ามมิให้กำจัดวัชพืชโดยวิธีจุดไฟเผา และตั้งทีมเฉพาะกิจในการระงับไฟในเขตทางหลวงที่รับผิดชอบ

(๒.๕) ให้ กระทรวงสาธารณสุข โดย สาธารณสุขจังหวัด จัดเตรียมคลินิกพิเศษเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษหมอกควัน

(๒.๖) ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่ภาคเหนือทั้ง ๑๗ จังหวัด เป็นผู้มีอำนาจในสั่งการให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการกำกับดูแล การบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

- ดำเนินการตามประกาศเขตควบคุมไฟป่าอย่างเคร่งครัด
- เร่งรัดประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือประชาชนในการงดการจุดไฟเผาป่า ระมัดระวังการใช้ไฟในพื้นที่ป่า ทำแนวกันไฟและควบคุมการเผาเศษวัสดุเพื่อป้องกันมิให้ไฟลุกลามเข้าป่า
- ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุร้องเรียนด้านการเผาในที่โล่ง โดยมีหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ระดับอำเภอ ตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาร้องเรียนและดำเนินการติดตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

/- พิจารณา...

- พิจารณาใช้งบฉุกเฉินเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควัน หากมีความจำเป็นให้จังหวัดพิจารณาขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

(๒.๗) หากการดำเนินมาตรการดังที่ได้กล่าวมาแล้วยังไม่สามารถแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ประกาศเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภยันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องจากภัยธรรมชาติหรือภาวะมลพิษ เพื่อให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการกำหนดมาตรการป้องกันและจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขสถานการณ์ ทั้งนี้ให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ติดตามประเมินสถานการณ์ในช่วงเดือนเมษายน ถึง เดือนมิถุนายน ๒๕๕๐ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการประกาศเหตุฉุกเฉินตามมาตรา ๙ ในราชกิจจานุเบกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ
สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๙๒
โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๙๕

ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง

ประจำเดือนมกราคม 2550

ID	สถานี	ข้อมูล	มกราคม 2550																													
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
35	ศูนย์ราชการรวม จ.เชียงใหม่	ความเข้มข้น*	64	53	58	58	62	50	52	57	51	63	71	75	67	72	58	42	46	**	55	51	48	63	72	**	83	71	75	66	68	101	133
		AQI	65	58	61	61	64	56	57	61	57	64	69	72	67	70	61	51	53	**	59	57	55	64	70	**	77	69	72	66	68	88	105
36	รร.ยุพราชวิทยาลัย จ.เชียงใหม่	ความเข้มข้น*	47	45	51	55	64	50	70	67	57	73	77	83	88	81	75	59	63	**	**	60	**	**	**	**	89	52	**	76	45	**	139
		AQI	54	53	57	60	65	56	69	67	61	71	73	77	80	75	72	62	65	**	**	62	**	**	**	**	81	57	**	73	53	**	108
37	ม.ธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง	ความเข้มข้น*	52	60	**	59	70	64	41	42	53	67	75	82	71	73	67	72	87	**	**	**	122	137	119	**	52	63	72	45	68	133	163
	จ.ลำปาง	AQI	58	63	**	62	69	65	50	51	58	67	72	76	69	71	67	70	79	**	**	**	101	107	99	**	57	65	70	53	68	106	119
38	สถานีอนามัยบ้านสบป้าด	ความเข้มข้น*	**	**	**	**	**	41	38	36	54	54	64	60	252	**	54	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	79	55	90	141	137
	อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง	AQI	**	**	**	**	**	50	48	45	59	59	65	63	217	**	59	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	74	59	81	169	167
39	สถานีอนามัยท่าสี จ.ลำปาง	ความเข้มข้น*	44	36	37	40	46	52	39	40	37	40	61	**	52	57	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	68	66	100	108
		AQI	52	45	46	50	54	58	49	50	47	50	63	**	58	61	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	68	66	88	92
40	สนง.การประปาส่วนภูมิภาค	ความเข้มข้น*	39	44	63	59	78	70	41	39	46	57	57	78	73	92	78	70	99	**	**	75	127	133	156	71	47	56	73	59	74	175	135
	แม่เมาะ จ.ลำปาง	AQI	49	53	64	62	74	69	51	48	54	61	61	73	71	82	74	69	87	**	**	72	103	106	115	69	54	60	71	62	71	124	106

หมายเหตุ * : หน่วย ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร

** : เครื่องมือขัดข้อง

เป็นข้อมูลที่ได้ผ่านการตรวจสอบในระดับเบื้องต้น

ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง

ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2550

ID	สถานี	ข้อมูล	กุมภาพันธ์ 2550																											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
35	ศูนย์ราชการรวม จ.เชียงใหม่	ความเข้มข้น*	127	105	103	132	137	127	120	118	100	64	82	73	60	62	45	56	59	67	83	93	95	102	102	113	95	69	73	97
		AQI	103	91	89	105	107	103	100	98	87	65	76	71	62	64	53	60	62	67	77	83	84	89	89	95	84	68	71	86
36	รร.ยุพราชวิทยาลัย จ.เชียงใหม่	ความเข้มข้น*	147	116	119	162	152	143	145	144	95	70	86	81	111	40	57	36	28	23	23	15	99	95	**	109	88	70	**	122
		AQI	112	98	99	118	114	110	111	110	84	69	78	75	94	49	61	45	35	29	29	19	87	84	**	93	80	69	**	101
37	ม.ธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง	ความเข้มข้น*	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	73	104	139	164	178	186	181	175	134	102	79	99
	จ.ลำปาง	AQI	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	71	90	108	119	125	126	128	124	106	89	74	87
38	สถานีอนามัยบ้านสบป้าด	ความเข้มข้น*	102	**	**	**	**	20	24	42	**	**	**	**	25	**	**	**	**	63	116	**	**	170	155	142	112	**	74	93
	อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง	AQI	89	**	**	**	**	25	30	51	**	**	**	**	32	**	**	**	**	65	97	**	**	122	115	110	95	**	71	83
39	สภานีอนามัยท่าสี จ.ลำปาง	ความเข้มข้น*	117	**	**	106	**	**	**	**	**	**	71	**	**	68	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
		AQI	98	**	**	91	**	**	**	**	**	**	69	**	**	67	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
40	สนง.การประปาส่วนภูมิภาค	ความเข้มข้น*	101	187	284	351	278	**	135	146	150	122	114	136	120	77	56	56	59	142	197	127	160	161	174	162	105	87	71	77
	แม่เมาะ จ.ลำปาง	AQI	88	129	171	201	169	**	107	111	113	101	96	107	100	73	60	60	62	109	134	103	117	118	123	118	91	80	69	73

หมายเหตุ * : หน่วย ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร

** : เครื่องมือขัดข้อง

เป็นข้อมูลที่ได้ผ่านการตรวจสอบในระดับเบื้องต้น

ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง

ประจำเดือนมีนาคม 2550

ID	สถานี	ข้อมูล	มีนาคม 2550																														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
35	ศูนย์ราชการรวม จ.เชียงใหม่	ความเข้มข้น*	**	176	141	184	240	213	127	150	129	190	334																				
		AQI	**																														
36	รร.ยุพราชวิทยาลัย จ.เชียงใหม่	ความเข้มข้น*	173	191	169	**	**	231	196	191	**	**	**																				
		AQI				**	**																										
37	ม.ธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง	ความเข้มข้น*	**	**	139	265	232	129	101	128	117	161	160																				
	จ.ลำปาง	AQI	**	**					88																								
38	สถานีอนามัยบ้านสบป้าด	ความเข้มข้น*	101	100	126	**	**	**	**	**	**	**	23																				
	อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง	AQI	88	87		**	**	**	**	**	**	**	29																				
39	สถานีอนามัยท่าสี จ.ลำปาง	ความเข้มข้น*	149	144	153	186	100	99	117	153	**	**	**																				
		AQI					87	87	98		**	**	**																				
40	สนง.การประปาส่วนภูมิภาค	ความเข้มข้น*	92	93	112	209	178	125	102	104	113	152	137																				
	แม่เมาะ จ.ลำปาง	AQI	83	83	95				89	90	96																						

หมายเหตุ * : หน่วย ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร

** : เครื่องมือขัดข้อง

เป็นข้อมูลที่ได้ผ่านการตรวจสอบในระดับเบื้องต้น

สรุปสถานการณ์ไฟป่าประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. สถานการณ์ไฟป่าทั่วประเทศ

จากการรวบรวมผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานควบคุมไฟป่าทั่วประเทศ ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐ มีไฟไหม้จำนวน ๕,๐๖๕ ครั้ง พื้นที่ถูกไฟไหม้ ๗๖,๙๐๐.๘ ไร่ โดยสามารถสรุปเป็นรายภาคได้ดังนี้

ภาค	จำนวนครั้งของการเกิดไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
๑. ภาคกลาง	๖๔๙	๑๔,๘๓๘.๐
๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๕๑๑	๓๑,๒๒๗.๐
๓. ภาคเหนือ	๒,๘๕๙	๒๘,๘๓๔.๓
๔. ภาคใต้	๓๗	๒,๐๐๑.๕
รวม	๕,๐๕๖	๗๖,๙๐๐.๘

๒. สถานการณ์ไฟป่าในท้องที่ ๗ จังหวัดภาคเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดตาก ข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐ รายละเอียดดังตาราง

จังหวัด	จำนวนครั้งของการเกิดไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
๑. จังหวัดเชียงใหม่	๘๒๔	๔,๙๓๖.๓
๒. จังหวัดเชียงราย	๑๕๖	๑,๓๐๑.๐
๓. จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๔๐๓	๓,๑๕๘.๐
๔. จังหวัดแพร่	๙๗	๕๓๔.๐
๕. จังหวัดน่าน	๒๖	๓๖๐.๐
๖. จังหวัดอุทัยธานี	๑๐๗	๕,๗๕๑.๐
๗. จังหวัดตาก	๒๑๑	๒,๑๗๑.๐

๓. การเปรียบเทียบผลการเกิดไฟป่าในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคเหนือ สรุปได้ดังตาราง

จังหวัด	ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ (๑ ต.ค.๔๗ – ๑๑ มี.ค. ๔๘)		ปีงบประมาณ ๒๕๔๙ (๑ ต.ค. ๔๘ – ๑๑ มี.ค. ๔๙)		ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ (๑ ต.ค. ๔๙ – ๑๑ มี.ค. ๕๐)	
	ความถี่ (ครั้ง)	พื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ (ไร่)	ความถี่ (ครั้ง)	พื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ (ไร่)	ความถี่ (ครั้ง)	พื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ (ไร่)
1. จังหวัดเชียงใหม่	๑,๑๖๙	๗,๑๙๔.๐	๓๖๗	๑,๖๘๓.๐	๘๒๔	๔,๙๓๖.๓
2. จังหวัดเชียงราย	๑๓๔	๗๙๐.๕	๓๖	๘๘.๐	๑๕๖	๑,๓๐๑.๐
3. จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๔๒๐	๓,๙๔๑.๐	๙๙	๗๑๙.๐	๔๐๓	๓,๑๕๘.๐
4. จังหวัดแพร่	๑๖๖	๑,๐๙๕.๐	๖๕	๕๘๗.๐	๙๗	๕๓๔.๐
5. จังหวัดน่าน	๑๐	๒๔๗.๐	๑	๕๐.๐	๒๖	๓๖๐.๐
6. จังหวัดอุทัยธานี	๑๒๒	๒๑,๒๖๑.๐	๒๗	๑,๔๐๗.๐	๑๐๗	๕,๗๕๑.๐
7. จังหวัดตาก	๒๔๓	๑,๖๔๗.๐	๑๕๒	๙๔๙.๐	๒๑๑	๒,๑๗๑.๐

๔. สาเหตุของการเกิดไฟป่า จากการรวบรวมข้อมูลพบว่าส่วนใหญ่มีสาเหตุหลักเกิดมาจากการเก็บหาของป่า คิดเป็นร้อยละ ๔๑ รองมาเกิดมาจากการล่าสัตว์ และเผาไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ และ ๑๔ ตามลำดับ ที่เหลือเกิดมาจากสาเหตุอื่นๆ

๕. มาตรการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ไฟป่า ปี ๒๕๕๐

<u>๕.๑ การเตรียมการก่อนฤดูไฟป่า</u>

- จำแนกพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าออกเป็น ๓ ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่ต้นน้ำลำธาร และพื้นที่อนุรักษ์อื่นๆ ทั้งนี้เพื่อความชัดเจนในการวางแผนปฏิบัติงาน
- ทบทวนและปรับปรุงแผนระดมพลดับไฟป่า ระดับจังหวัด ระดับพื้นที่
- ทบทวนและปรับปรุงประกาศจังหวัดในเรื่องของไฟป่า เช่น ประกาศเขตควบคุมไฟป่า ประกาศขอความร่วมมือในการป้องกันไฟป่า

<u>๕.๒ การส่งเสริมการกระจายอำนาจด้านการควบคุมไฟป่าให้แก่ อปท.</u>

- มีแผนสำหรับการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟป่าแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวน ๒,๘๐๘ อปท. โดยได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

(๑) ถ่ายโอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๗๔๗ อปท

(๒) อยู่ในขั้นตอนการถ่ายโอน (นายก อปท. ยังไม่เซ็นต์รับมอบ) จำนวน ๑๕๐ อปท.

(๓) อยู่ในระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑,๙๑๑ อปท.

และสำหรับแผนการถ่ายโอนนั้นมีแผนการถ่ายโอนเสร็จสิ้นในปี ๒๕๕๐

๕.๓ การป้องกันไฟป่า

- ดำเนินการรณรงค์ป้องกันไฟป่าทุกรูปแบบ ผ่านสื่อทุกแขนง เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีแผนการรณรงค์ป้องกันไฟป่า จำนวน ๖,๖๙๕ ครั้ง

- ดำเนินการจัดทำแนวกันไฟแบบประชาอาสาในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้ป่า

- สอดแทรกความรู้ด้านการควบคุมไฟป่าในทุกระดับการศึกษา

- ส่งเสริมการใช้เศษสิ่งเหลือทางการเกษตรแทนการเผา เช่น การทำปุ๋ยหมัก

- ประสานกับกรมทางหลวง และกรมทางหลวงชนบทเพื่อการป้องกันการเกิดไฟป่าจากริมทางหลวงแล้วลุกลามเข้าพื้นที่ป่า

- ประสานผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่เพื่อหาข่าวบุคคลที่บุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ล่าสัตว์ หาของป่า และเผาป่าเป็นประจำ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจหรือให้คำแนะนำหรือดำเนินคดีตามกฎหมาย

๕.๔ การเตรียมความพร้อมในการดับไฟป่า

- พยากรณ์สถานการณ์ไฟป่า เพื่อแจ้งเตือนภัยไฟป่าล่วงหน้าต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเผยแพร่ผ่านWebsite www.dnp.go.th

- รับแจ้งเหตุไฟไหม้ป่าผ่านสายด่วน ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสายด่วน ๑๓๖๒ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

- ฝึกอบรมกำลังพลตามแผนระดมพลดับไฟป่า

- จัดทำเครือข่ายอาสาสมัครป้องกันไฟป่าประจำหมู่บ้าน

- จัดทำลานจอดเฮลิคอปเตอร์ชั่วคราว (Helipad) เพื่อสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงทางอากาศในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูงที่จำแนกไว้แล้วตามข้อ 1 พร้อมทั้งลงพิกัดทุกจุดลงในแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐

๕.๕ การดับไฟป่า

- จัดทำแผนระดมพลดับไฟป่า ๓ สถานการณ์ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานดับไฟป่าในแต่ละพื้นที่ ดังนี้ แผนระดมพลดับไฟป่าสถานการณ์ที่ ๑ สถานการณ์ปกติ แผนระดมพลดับไฟป่าสถานการณ์ที่ ๒ สถานการณ์รุนแรง และแผนระดมพลดับไฟป่าสถานการณ์ที่ ๓ สถานการณ์วิกฤติ

- การปฏิบัติงานดับไฟป่า ได้เตรียมกำลังพนักงานดับไฟป่าโดยหน่วยงานควบคุมไฟป่าทั่วประเทศ ๑๔๒ หน่วยงาน กำลังพนักงานดับไฟป่าทั้งสิ้น จำนวน ๖,๒๘๒ คน

- การดับไฟป่าในสถานการณ์วิกฤติ โดยชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่า (หน่วยเสือไฟ) ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษเคลื่อนที่เร็ว สมรรถนะสูง จำนวน ๑๕ ชุด รวม ๒๒๕ นาย

๖. ผลการปฏิบัติงานรณรงค์ป้องกันไฟป่า

จากการรวบรวมผลการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าจากหน่วยงานทั่วประเทศ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ มีดังนี้

๖.๑ ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ ๑,๐๔๘ ครั้ง

๖.๒ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน ๔๔๑ ครั้ง

๖.๓ ป้ายสื่อความหมาย ๓,๘๕๖ ป้าย

๖.๔ สื่อสิ่งพิมพ์ ๕๔,๗๙๔ แผ่น

๖.๕ เอกสารเผยแพร่ ๒๔,๗๕๙ เล่ม

๖.๖ จัดนิทรรศการ ๑๕๐ ครั้ง

๖.๗ การศึกษา ๔๖๗ ครั้ง

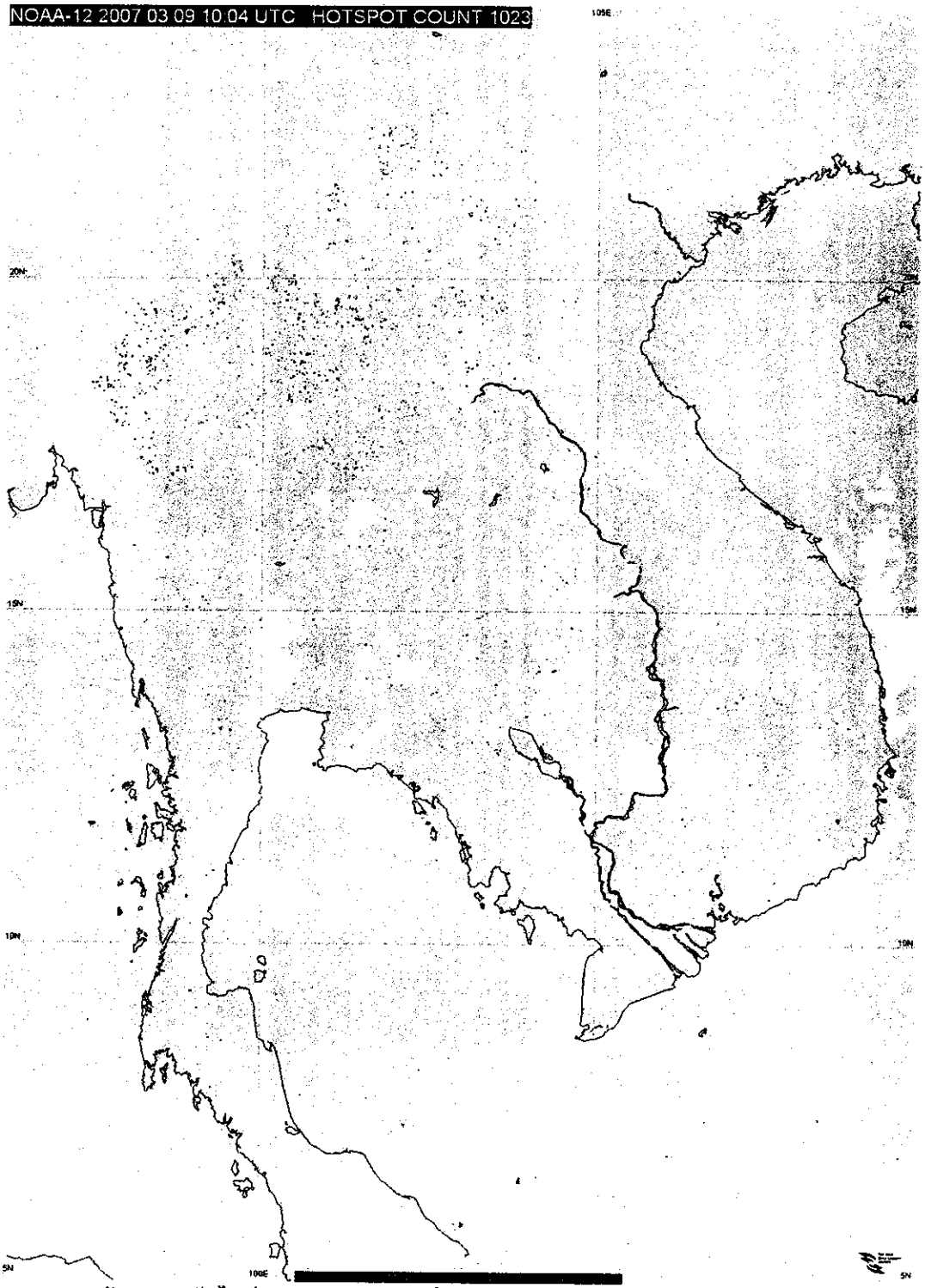

หมายเหตุ: ข้อมูลจากเว็บไซต์ ASMC ประเทศสิงคโปร์

แผนที่แสดงจำนวนและตำแหน่งของ Hotspot ที่แปลจากภาพถ่ายดาวเทียม NOAA-12

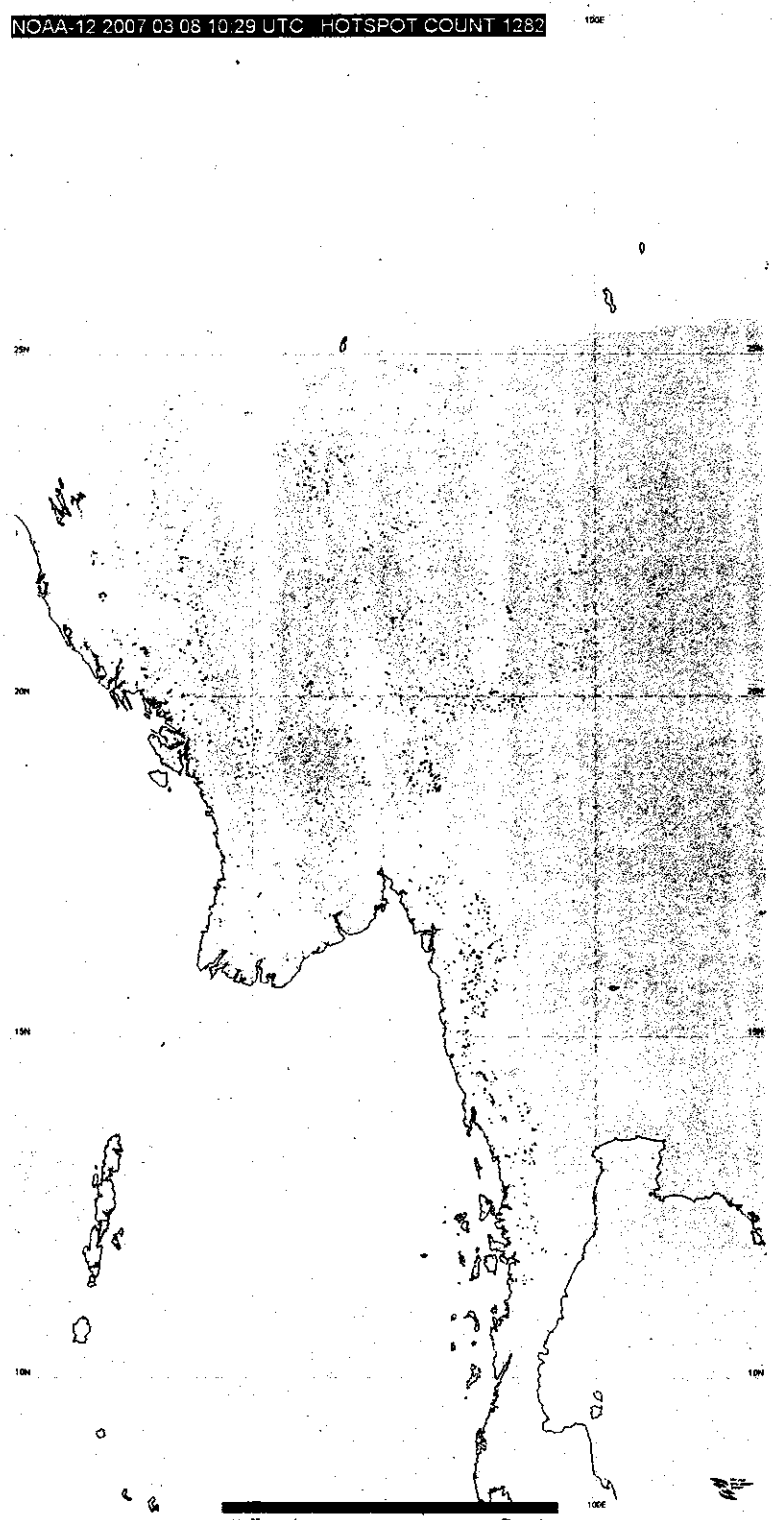

หมายเหตุ: ข้อมูลจากเว็บไซต์ ASMC ประเทศสิงคโปร์

แผนที่แสดงจำนวนและตำแหน่งของ Hotspot ที่แปลจากภาพถ่ายดาวเทียม NOAA-12